

FÉRFIVÁ NEVELÉS

Nem nekünk kell tökéletesnek látszanunk, mert ez a lufi előbb-utóbb úgyis kipukkan

P. Lukovits Milán: egy szerzetesi iskolának nem az a lényege, hogy minden fiú pap legyen. De az igen, hogy a saját életét tartalmasan, minőségi módon, elkötelezetten, munkájában és szülői hivatásában magas szinten élje.

Véget értek a felvételik a 7. és a 9. évfolyamra. Idén többen jelentkeztek a Frankába – ez a ferences gimnázium közkeletű neve, mint tavaly?

A mi iskolánkba sokszor jönnek gyerekek a rendes felvételi eljárásán kívül is. Ha megkeres minket valaki, akkor a jelentkezővel mindig beszélget az igazgató és a leendő prefektus. A rendes felvételi eljárásban idén is annyi gyerek jelentkezett hozzánk, mint az előző években. Ami persze lehetne több is, de a döntés fő szempontja a kollégiumi életre való alkalmasság, vagyis, hogy a gyerek maga akarjon ebbe az iskolába járni, és külön előny, ha a szülő együttműködő.

1990 óta egyre több a katolikus gimnázium, ami igen üdvös, de ezek nem versenytársaik az esztergominak?

1990 előtt mindössze 8 katolikus gimnázium működött, többségében kollégiummal. Ebben az időszakban gyakoribb volt, hogy ha valaki gimnáziumba akart járni, akkor egyúttal kollégiumra is szüksége volt. A rendszerváltozás után megnőtt az egyházi iskolák száma, idővel a

gyereklétszám pedig csökkenésnek indult. Az utóbbi években újra sok iskola váltott fenntartót és vált egyházi iskolává. A mi iskolánk fő sajátossága a fiúnevelést folytató kollégium. Ilyen értelemben a többi egyházi iskola nem vetélytársunk. Számunkra az a nehézség, hogy a társadalom jelenleg még nem tartja olyan nagyra a bentlakásos fiúiskolákat, mint pl. Angliában. Hozzánk tehát nem azok a gyerekek jönnek, akik egyszerűen egyházi iskolába szeretnének járni, hanem azokat várjuk, akik a férfivá nevelésnek erre a nagyon hatékony programjára szeretnének jelentkezni.

Annak idején azt tapasztaltam, hogy a Franka nagy előnye, hogy a nevelésre teszi a hangsúlyt. A kötelező hittanórán kívül melyek a hitre nevelés eszközei?

Ha a nevelés bármely aspektusát is tekintjük, beleértve ebbe a hitre nevelést is, a fő eszközök ugyanazok. Három dolgot említenék. Nálunk a fiúk nem hétfőtől péntekig vannak a kollégiumban, hanem kb. 4 hetenként mennek haza hosszú hétvégére, vagy szünetre. Ez persze nagyon riasztóan hangzik azoknak, akik majd 35-40 éves korukban még a "mamahotelben" élnek, és persze sok szülő számára is. De ennek az a következménye, hogy a fiúk nagyon egymásra vannak utalva (és a tanáraikra), és nagyjából úgy élnek, mintha lenne 25-30 velük egykorú testvérük. Vagyis nagyon sokat alakítanak, formálnak egymáson, jellemzően durvaság nélkül. A másik fontos nevelési tényező a prefektus. A ferences szerzetes is ember, és ennek az embernek az élete az, hogy a saját 30 diákjára figyel. Nincs családja, nincs más "ügye", csak az osztálya. Őket viszi szabadidős programokra, az ő iskolai munkájukat felügyeli, az ő kis konfliktusait simítja el, az ő személyes fejlődésüket segíti elő. Országos összehasonlításban is azt mondhatom, hogy kevés gyereknek jut ennyi személyes figyelem. A harmadik nevelési tényező a gyerekeket körülvevő miliő. 300 éves épület, sportpálya, a kis szociális otthonban 24 idős ember, templom, ferences atyák, és a gyerekeket tanító vagy őket ellátó civil munkatársak. Ha valaki csak pár napot is tölt akár egy nem is működő kolostorban, az sem múlik el nyomtalanul. Egy szerzetesi iskolának nem az a lényege, hogy minden fiú pap legyen. De az igen, hogy a saját életét tartalmasan, minőségi módon, elkötelezetten, munkájában és szülői hivatásában magas szinten élje.

A gimnázium és a kollégium élete – ahogy mondta - szinte összekapcsolódik. Segít ez számukra az önállóságban?

Az önállóság a mi diákjaink számára nemcsak azt jelenti, hogy kevésbé ellenőrzik őt a szülei, vagy maga kell rendben tartsa a ruháit, fel kell találnia magát a kortársai között. Hanem arról is szó van, hogy egy serdülő korú fiú egyik fő törekvése, hogy az anyja fejére nőjön. És ha az apa tekintélye ezt nem fékezi, akkor általában sikerül is neki. Ezzel viszont nem a fiú válik önállóvá, hanem az anyját teszi cseléddé, ő maga pedig egy idő után már azt sem tudja, hogy fiú-e vagy lány. Kénytelen lesz a genderelméletet segítségül hívni... Persze, most sarkítok. Viszont nem véletlen, hogy sok társadalomban

a serdülő korú fiúk nevelését átvette a férfiak közössége. Nem azért, hogy fájdalmat okozzanak az anyjának, hanem azért, hogy férfivá neveljék, aki majd támasza lesz az anyjának. A mi társadalmunkban sok családból hiányzik az apa, az óvodától az egyetemig alig van férfi nevelője egy fiúnak. Persze kiváló tanárok vannak, de egy serdülő fiúnak férfiközegre is szüksége van. Talán a cserkészvezető, edző, pap pótolja ezt valamennyire.

Él egy olyan téves elképzelés a katolikus iskolákkal szemben, hogy az ott tanítók „hibátlanok”. Mit lehet ez ellen tenni?

Némelyekben él az az illúzió, hogy a katolikus iskola tanárai, vagy a szerzetes-nevelők hibátlanok, tökéletesek, de ezen könnyű segíteni. Jöjjön ide hozzánk, és hamar rájön, hogy valóságos emberek a mi tanáraink, kollégiumi nevelőink is. Megvannak a hibáink és erényeink, örömeink és bánataink, sikereink és kudarcaink. Utolérhető, lekörözhető emberek vagyunk, erre biztatjuk a diákjainkat is. Magasabbra, gyorsabban, erősebben! Azonban van utolérhetetlen eszményünk is: Jézus Krisztus, Assisi Szent Ferenc. Nem nekünk kell tökéletesnek látszanunk, mert ez a lufi előbb-utóbb úgyis kipukkan. Éppen ezért alapvetően őszinte légkör uralkodik nálunk; ez is hozzájárul ahhoz, hogy diákjaink közösségei, az osztályok, a barátságaik és a nevelőkkel való kapcsolatuk nagyon erősnek és tartósnak mondható.

A gyerekek 18 évesen egy nagy döntést követően lépnek az önállóvá válás útjára. Az iskolát befejezve megmarad a belső tartásuk?

Ha egy „frankás” diáknak valahol meg kell jelennie, mindenki rácsodálkozik, hogy milyen jó kiállításúak ezek a fiúk. Az életben talpraesett férfikként tudnak viselkedni. Többségében pozitív életutakat látunk az érettségizetteknél. Szerintem a továbbtanulási eredményesség esetében nem a százalékok a mérvadók. Ha valaki nagyon törekszik, be tud jutni a felsőoktatásba. Itt az a kérdés, hogy ki tud reálisan dönteni.

Megjelent a Magyar Fórum XXX. évfolyam, 20. számában. 2018. május 17.